

Bijlage 2**Doorlopende leerlijn lezen Havo**

1 F

De teksten zijn eenvoudig van structuur; de informatie is herkenbaar geordend. De teksten hebben een lage informatiedichtheid; belangrijke informatie is gemarkeerd of wordt herhaald. Er wordt niet te veel (nieuwe) informatie gelijktijdig geïntroduceerd.

De teksten bestaan voornamelijk uit frequent gebruikte (of voor de leerlingen alledaagse) woorden.

leerjaar	Inhoud/Lesstof	Hoe? Nederlands	Hoe? Andere vakken	Voortgang
1	<ul style="list-style-type: none"> - hoofdgedachte bepalen - onderscheid tussen hoofden en bijzaken maken - alinea-opbouw - relaties leggen tussen tekstdelen (inleiding, kern, slot) - informatie ordenen op basis van signaalwoorden en verwijswoorden - relaties leggen tussen tekstuele informatie en meer algemene kennis; inhoud voorspellen op basis van eigen kennis, - 5 w-vragen beantwoorden feiten en meningen - systematisch informatie zoeken (op bv. het internet of de schoolbibliotheek) - leesstrategieën : oriënterend, globaal en intensief lezen; zoekend lezen - aandacht voor eigen leesgedrag 	<p>Introductielessenserie Lezen Doel: Leesgedrag, leesmotivatie, leesniveau Onderzoeken Reflectie op eigen leesgedrag: Les: Wat voor lezer ben jij 1?, jezelf inschalen op een rubric of leerlijn</p> <p>Vrij lezen: 2 x periode van 6 weken; 15' per week</p> <p>Minimaal drie boeken lezen en verwerken. Vanaf oktober: 1 x per week presentatie van krantenbericht door 1 of 2 leerlingen: voorlezen, samenvatten en discussie/klassengesprek</p> <p>Theorie uit methode Teksten uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Methode - Nieuwsbegrip - Metro/Spits/regionale krant 	<p>Toepassing kennis over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alinea-opbouw - Hoofdgedachte - Informatie opzoeken - Leesstrategieën 	<ul style="list-style-type: none"> - Begin en eind schooljaar: Dia-taal (Diateksttoets) In eerste periode: zwakke lezers selecteren en naar remedial teaching/steunlessen in Taalatelier - 3 x tekst met vragen Inclusief nabespreken met leerlingen en sterkte/zwakte analyse maken Vaststellen en vastleggen van resultaten en aan het einde van het jaar vorderingen evalueren.

2	<ul style="list-style-type: none"> - herhaling brugklas én - tekstsoorten herkennen - de bedoeling van tekstgedeeltes en/of specifieke formuleringen duiden. - de bedoeling van de schrijver verwoorden - Leesstrategieën uitbreiden; namelijk : vragen stellen aan de tekst, duo lezen 	<p>Introductielessenserie Lezen Doel: Leesgedrag, leesmotivatie, leesniveau onderzoeken Reflectie op eigen leesgedrag: Les: Wat voor lezer ben jij 2?, jezelf inschalen op een rubric of leerlijn</p> <p>Vrij lezen: 2 x periode van 6 weken; 20'per week</p> <p>Minimaal drie boeken lezen en verwerken Vanaf oktober: 1 x per week presentatie van krantenbericht door 1 of 2 leerlingen: voorlezen, samenvatten en discussie/klassegesprek</p> <p>Project Krant in de klas, waarbij leerlingen kranten bestuderen op opzet, tekstsoorten ed. en vervolgens zelf een krant maken, kan ook in klas 3</p> <p>Theorie uit methode Teksten uit (bijv.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Methode - Nieuwsbegrip - Landelijke krant: Volkskrant, AD, Trouw - Tijdschriften 	<p>Toepassing kennis over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alinea-opbouw - Hoofdgedachte - Informatie opzoeken - Leesstrategieën 	<p>In eerste periode: zwakke lezers selecteren op basis van resultaatgegevens eind jaar 1 en naar remedial teaching/steunles in Taalatelier</p> <p>- 3 x tekst met vragen, inclusief reflectie op eigen leesgedrag</p> <p>- in Mei: Dia-taal</p> <p>Vaststellen en vastleggen van resultaten en aan het einde van het jaar vorderingen evalueren.</p>
<p>2F De teksten hebben een heldere structuur. Verbanden in de tekst worden duidelijk aangegeven. De teksten hebben overwegend een lage informatiedichtheid en zijn niet te lang.</p>				
3	<ul style="list-style-type: none"> - herhaling klas 2 én - relaties tussen en binnen teksten evalueren en beoordelen; functiewoorden en verbanden - beeldspraak herkennen (letterlijk en figuurlijk taalgebruik) - samenvatten - Leesstrategieën 	<p>Introductielessenserie Lezen Doel: Leesgedrag, leesmotivatie, leesniveau Stand van zaken in beeld brengen Reflectie op eigen leesgedrag: Les: Wat voor lezer ben jij 3?, jezelf inschalen op een rubric of leerlijn</p> <p>Vrij lezen: 2 x periode van 6 weken; 20'per week</p> <p>Minimaal drie boeken lezen en verwerken</p>	<p>Toepassen kennis over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samenvatten - argumenteren - leesstrategieën <p>Biologie, geschiedenis en economie: schematiseren Geschiedenis: werken met bronnen</p>	<p>In eerste periode: zwakke lezers selecteren op basis van resultaatgegevens eind jaar 2 en naar remedial teaching/steunles in Taalatelier</p> <p>- 3 x tekst met vragen/samenvatten Inclusief nabespreken met leerlingen en</p>

	<p>eën; kritisch lezen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Argumenteren - tekststructuren 	<p>Vanaf oktober: 1 x per week presenteren vergelijking 2 krantenberichten n.a.v. actueel thema door 2 leerlingen: discussie n.a.v. 2 stellingen</p> <p>Theorie uit methode Teksten uit (bijv.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Methode - Landelijke krant: Volkskrant, AD, Trouw - Tijdschriften. 		<p>sterkte/zwakte analyse maken</p> <p>Vaststellen en vastleggen van resultaten en aan het einde van het jaar vorderingen evalueren</p> <p>Mei: Dia-taal toets Juli: Eindtoets: examen havo</p>
4	<ul style="list-style-type: none"> - tekstsoorten benoemen. - tekstdoelen; intenties, opvattingen en gevoelens van de auteur herkennen - hoofdgedachte in eigen woorden weergeven. - Begrijpen en herkennen relaties als oorzaak-gevolg, middel-doel, opsomming e.d. Bovenstaande is allemaal herhaling - hoofd- en bijzaken, meningen en feiten.; standpunt en argument. - conclusies trekken naar aanleiding van een (deel van de) tekst. - tekststructuren - tekst opdelen in betekenisvolle eenheden, functie van deze eenheden benoemen. - de argumentatie 	<p>Introductielessenserie Lezen Doel: Leesgedrag, leesmotivatie, leesniveau Onderzoeken Reflectie op eigen leesgedrag: Les: Wat voor lezer ben jij 4?, jezelf inschalen op een rubric of leerlijn</p> <p>Minimaal vier boeken lezen en verwerken</p> <p>Teksten samenvatten die gebruikt worden voor debat of discussie Andere leesopdrachten, gericht op de verwerking van de tekst</p> <p>Theorie uit methode Teksten uit (bijv.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Methode - Landelijke krant: Volkskrant, Trouw, NRC - Tijdschriften. <p>Oefenen met examenteksten</p>	<p>Idem Maatschappijleer: naar media museum, zelf krant maken</p> <p>Strategieën voor het maken van vragen met een bron (economie; geschiedenis)</p>	<p>In eerste periode: zwakte lezers selecteren op basis van resultaatgegevens eind jaar 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 x tekst met vragen/samenvatten <p>Inclusief nabespreken met leerlingen en sterkte/zwakte analyse maken</p> <p>Juli: Eindtoets: examen havo 1 x tekst met vragen (betogende tekst) 1x samenvatting</p> <p>Vaststellen en vastleggen van resultaten en aan het einde van het jaar vorderingen evalueren</p>

	<p>in een betogende tekst op aanvaardbaarheid beoordelen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leesstrategieën - argumenteren - samenvatten 			
5	idem	<p>Minimaal vier boeken lezen en verwerken</p> <p>Teksten samenvatten die gebruikt worden voor debat of discussie</p> <p>Andere leesopdrachten, gericht op de verwerking van de tekst</p> <p>Theorie uit methode</p> <p>Teksten uit (bijv.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Methode - Landelijke krant: Volkskrant, Trouw, NRC - Tijdschriften. <p>Examentraining:</p> <p>Start met maken van compleet examen; analyse en diagnose</p> <p>Examens oefenen (minimaal 2 complete examens)</p>	<p>Leesstrategieën toepassen op examens</p> <p>Strategieën voor het maken van vragen met een bron (economie; geschiedenis)</p> <p>Leesstrategie gericht op bronnenonderzoek voor pws</p>	<p>N.a.v. diagnosegericht oefenen met examenteksten</p>
<p>3 F</p> <p>De teksten zijn relatief complex, maar hebben een duidelijke opbouw die tot uiting kan komen in het gebruik van kopjes. De informatiedichtheid kan hoog zijn.</p>				